

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľky **D. K.** bytom V., H. č. X., zastúpenej JUDr. Ľ. B., advokátkou, so sídlom v Z., M. č. X, proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 3. apríla 2008, č. k. 25Sd /228/2007 – 35, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 3. apríla 2008, č. k. 25Sd /228/2007 – 35, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Žiline rozsudkom z 3. apríla 2008, č. k. 25Sd /228/2007 – 35, potvrdil rozhodnutie odporkyne z 20. septembra 2007 č. X., ktorým bolo určené, že navrhovateľke naďalej trvá nárok na čiastočný invalidný dôchodok podľa § 37 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov /ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“/ vo výške, určenej podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, lebo napriek skutočnosti, že navrhovateľka spĺňa zdravotnú podmienku nároku na invalidný dôchodok podľa § 29 ods. 1 zákona o sociálnom zabezpečení, ku dňu vzniku invalidity, t. j. k 3. decembru 2005, nesplnila podmienku potrebnej doby zamestnania podľa § 29 ods. 4

zákona o sociálnom zabezpečení, keď ku dňu vzniku invalidity získala z potrebných piatich rokov len 2 roky a 324 dní. Krajský súd rozhodnutie odporkyne považoval za vecne správne.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podala včas odvolanie navrhovateľka a žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil prípadne zmenil a jej návrhu vyhovel. Namietala, že presný dátum vzniku jej invalidity nebol zistený, lebo zdravotnými ťažkosťami, ktoré mali za následok vznik jej invalidity od 3. decembra 2005, trpela aj pred týmto dátumom.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení z 26. mája 2008 žiadala napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací /§ 250s v spojení s § 246c OSP/ preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Podmienky nároku na invalidný dôchodok upravuje zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších zákonov /ďalej len „zákon o sociálnom poistení“/.

Podľa § 263a ods. 1 písm. a) a c) tohto zákona poistencovi, ktorému bolo preskúmané trvanie invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006, Sociálna poisťovňa preskúma trvanie invalidity alebo čiastočnej invalidity podľa zákona účinného do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak, a rozhodne o nároku na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok a o nároku na jeho výplatu podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 vrátane zvýšenia dôchodku prislúchajúceho podľa zákona účinného od 1. januára 2004, ak po preskúmaní trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 bol odňatý invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok, a to od zániku nároku na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok z dôvodu preskúmania trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 a o trvaní nároku na výplatu invalidného dôchodku alebo čiastočného invalidného dôchodku v sume, určenej podľa predpisov, účinných do 31. decembra 2003, vrátane zvýšenia dôchodku prislúchajúceho podľa zákona, účinného od 1. januára 2004, ak sa v takto určenej sume vypláca po preskúmaní trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 a trvá nárok na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2003.

Podľa § 29 ods. 1 a 4 zákona o sociálnom zabezpečení občan má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidným, bol zamestnaný po dobu potrebnú pre nárok na tento dôchodok a v čase vzniku invalidity nespĺnil podmienky nároku na starobný dôchodok a získal potrebnú dobu zamestnania. Doba zamestnania potrebná pre nárok na invalidný dôchodok u občanov vo veku nad 28 rokov je 5 rokov a zisťuje sa z obdobia pred vznikom invalidity, a ak ide o občana vo veku nad 28 rokov, z posledných desiatich rokov pred vznikom invalidity.

Zo spisov vyplýva, že navrhovateľka, ktorá bola poberateľkou čiastočného invalidného dôchodku od 18. decembra 1996, sa podrobila v marci 2005 kontrolnej lekárskej prehliadke podľa § 263 ods. 2 zákona o sociálnom poistení účinnom do 18. júla 2006, určenej pred 1. januárom 2004 s lehotou jej uskutočnenia po 31. decembri 2003.

Na základe tejto prehliadky posudkový lekár v posudku z 23. marca 2005 a z 3. júna 2005 dospel k záveru, že navrhovateľka podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení už nie je invalidná, lebo má len 30% mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť oproti zdravým fyzickým osobám.

Na podklade tohto posudku odporkyňa 11. apríla 2005 rozhodnutím číslo X., odňala navrhovateľke čiastočný invalidný dôchodok podľa § 70, 112 ods. 2 a 6 a § 263 ods. 4 zákona o sociálnom poistení.

Navrhovateľka podala proti rozhodnutiu o odňatí čiastočného invalidného dôchodku opravný prostriedok. V priebehu súdneho konania došlo k náhlemu zhoršeniu zdravotného stavu navrhovateľky, keď 3. decembra 2005 utrpela infarkt myokardu. Zo záverov posudku z 5. apríla 2006, vypracovaného posudkovým lekárom odporkyne vyplýva, že navrhovateľka je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo od 3. decembra 2005 má v porovnaní so zdravými fyzickými osobami mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zníženú o 75%. V dôsledku späťvzatia návrhu bolo súdne konanie o preskúmanie rozhodnutia odporkyne z 11. apríla 2005 zastavené.

Z dôvodu, že invalidita navrhovateľky bola posudzovaná podľa § 263 ods. 2 a 4 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 18. júla 2006, v zmysle nálezu Ústavného

súdu Slovenskej republiky /zák. č. 460/2006 Z. z./ bolo potrebné postupovať podľa § 263a zákona o sociálnom poistení a preskúmať zdravotný stav navrhovateľky opätovne, avšak podľa ustanovení zákona o sociálnom zabezpečení.

Podľa lekárskeho posudku z 9. októbra 2006, zostatkový pracovný potenciál navrhovateľky bol do 3. decembra 2005 redukovaný na úrovni čiastočnej invalidity, avšak v dôsledku prekonaného infarktu myokardu od 3. decembra 2005, už nie je čiastočne invalidnou ale invalidnou podľa § 29 ods. 3 písm. a) zákona o sociálnom zabezpečení, lebo došlo k takému zhoršeniu jej zdravotného stavu, ktoré jej znemožňuje vykonávať akékoľvek sústavné zamestnanie.

Na základe tohto posudku následne odporkyňa rozhodnutím z 20. septembra 2007, nepriznala navrhovateľke invalidný dôchodok podľa § 263a zákona o sociálnom poistení v spojení s § 29 ods. 3 zákona o sociálnom zabezpečení z dôvodu, že navrhovateľka nespĺnila podmienku potrebnej doby zamestnania, lebo ku dňu vzniku invalidity, t. j. 3. decembra 2005 nemala odpracovaný potrebný počet 5 rokov v posledných desiatich rokoch, ale len 2 roky a 324 dní, ale naďalej jej ponechala čiastočný invalidný dôchodok.

Pre potreby súdneho konania opätovne hodnotil zdravotný stav navrhovateľky posudkový lekár odporkyne, ktorý v posudku z 22. februára 2008 vyslovil rovnaký záver, že k zmene čiastočnej invalidity na invaliditu došlo až po prekonanom akútnom infarkte myokardu v decembri 2005.

Námietku navrhovateľky, že odporkyňa ani krajský súd riadne nezistovali deň vzniku invalidity, odvolací súd nemohol zohľadniť, lebo zo zhodných záverov posudkov posudkových lekárov vyplýva, že k náhlemu a podstatnému zhoršeniu zdravotného stavu navrhovateľky došlo až v dôsledku infarktu myokardu, a preto určenie dátumu vzniku invalidity, ktorý sa zhoduje s dátumom tejto náhlej udalosti považoval za dostatočne preukázané. Závery posudkových lekárov vyslovených v posudkoch z 23. marca 2005, 3. júna 2005 a 28. septembra 2005, vychádzali z posúdenia aktuálneho vyšetrenia zdravotného stavu navrhovateľky pred 3. decembrom 2005 a nepreukazovali také zhoršenia jej zdravotného stavu, ktoré by malo za následok vznik jej invalidity.

Pokiaľ navrhovateľka namietala, že rozhodnutie odporkyne je nespravodlivé a porušuje čl. 39 Ústavy Slovenskej republiky /ďalej len „Ústava“, t. j. právo na hmotné

zabezpečenie pri nespôsobilosti na prácu a čl. 58 Dohovoru o minimálnej norme sociálneho zabezpečenia č. 102 odvolací súd uvádza, že odporkyňa postupovala v súlade so zákonom o sociálnom poistení, prijatom na vykonanie citovaného článku Ústavy, preto jej rozhodnutie nie je v rozpore s Ústavou.

Rozhodnutie odporkyne nie je tiež v rozpore s obsahom čl. 58 Dohovoru o minimálnej norme sociálneho zabezpečenia č. 102, podľa ktorého dávky uvedené v článkoch 56 a 57 sa musia poskytovať po celú dobu sociálnej udalosti alebo až do doby, keď budú nahradené starobným dôchodkom, lebo čiastočný invalidný dôchodok, ktorý bol navrhovateľke priznaný v minulosti a na ktorý aj naďalej splňuje podmienky jej nebol odňatý a ani jeho výplata jej nebola zastavená.

Doba poberania čiastočného invalidného dôchodku nebola zohľadnená ako doba dôchodkového poistenia, lebo ani podľa predpisov, účinných do 31. decembra 2003 nebola táto doba náhradnou dobou zamestnania a ani neskôr sa za náhradnú dobu alebo za dobu poistenia nepovažovala a ani nemohla považovať, lebo popri nároku na čiastočný invalidný dôchodok sa navrhovateľka mohla zamestnať rovnako, ako ostatní čiastočne invalidní občania, aj keď výber pracovných možností mala obmedzený. Z uvedeného dôvodu nezapočítanie jej doby poberania čiastočného invalidného dôchodku do doby zamestnania (poistenia) nemalo diskriminačný charakter.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že hoci podľa právnej úpravy účinnej od 1. januára 2008 /čl. I, bod 36 zákona č. 555/2007 Z. z./ je aj obdobie poberania invalidného dôchodku priznaného a vyplácaného Sociálnou poisťovňou obdobím dôchodkového poistenia, a to do dovŕšenia dôchodkového veku alebo priznania predčasného starobného dôchodku (§ 60 ods. 4 zákona o sociálnom poistení), avšak podľa prechodných ustanovení tohto zákona, obdobie od 1. januára 2004 do 31. decembra 2007, v ktorom poistenec poberal invalidný dôchodok, je obdobie dôchodkového poistenia aj po 31. decembri 2007 podľa zákona účinného pred 1. januárom 2008 /§ 293y ods. 1/ a ak nárok na dôchodkovú dávku vznikol pred 1. januárom 2008, podmienky nároku na dôchodkovú dávku sa posudzujú a jej suma sa určuje aj po 31. decembri 2007 podľa zákona účinného pred 1. januárom 2008, ak tento zákon neustanovuje inak /§ 293z/.

Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ by odporkyňa posudzovala invaliditu navrhovateľky vzniknutú 3. decembra 2005 podľa zákona o sociálnom poistení ako novú invaliditu, tak ako

to požaduje navrhovateľka a nie ako invaliditu vzniknutú v dôsledku zhoršenia pretrvávajúcich zdravotných ťažkostí, pri posudzovaní splnenia podmienok nároku na dôchodkovú dávku by musela postupovať podľa zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. decembra 2007 a nemohla by započítať do obdobia dôchodkového poistenia obdobie, v ktorom navrhovateľka poberala čiastočný invalidný dôchodok, v dôsledku čoho by opätovne musela žiadosť o invalidný dôchodok zamietnuť z dôvodu nesplnenia podmienky potrebnej doby účasti na dôchodkovom poistení, nakoľko navrhovateľka nepreukázala žiadnu ďalšiu dobu, ktorá by mohla byť do tejto doby započítaná.

Navrhovateľka nepredložila žiadne doklady o vyšetrení svojho zdravotného stavu, ktoré by neboli známe posudkovým lekárom pri posudzovaní jej zdravotného stavu v správnom konaní a ani v odvolacom konaní nepredložila novšie nálezy a lekárske správy ani dôkazy, ktoré by odôvodňovali pochybnosti o správnosti určenia dátumu vzniku invalidity. Pokiaľ sa domáhala doplnenia dokazovania za účelom stanovenia skoršieho dátumu vzniku invalidity, odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že jej zdravotné ťažkosti boli posudkovým lekárom známe a títo sa s posúdením ich vzniku, priebehu a zmien aj dostatočne vysporiadali. Závery posudkov posudkových lekárov sú úplné a presvedčivé, bez logických rozporov, a preto nebolo potrebné dopĺňať dokazovanie novým vyšetrením a posúdením zdravotného stavu navrhovateľky.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu navrhovateľa nevyhovел a rozsudok Krajského súdu v Žiline ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 OSP a účastníkom ich náhradu nepriznal, nakoľko navrhovateľka v konaní nebola úspešná, a odporkyni žiadne trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.

V Bratislave 11. decembra 2008

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová